

**ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ ΤΩΝ ΠΡΟΕΔΡΩΝ
ΤΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΔΙΕΥΘΕΤΗΣΗΣ ΟΦΕΙΛΩΝ ΚΑΙ
ΠΑΡΟΧΗΣ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΕΥΚΑΙΡΙΑΣ**

Σχετικά με το υπό διαβούλευση σχέδιο νόμου του Υπ. Οικονομικών με το τίτλο «Κώδικας Διευθέτησης οφειλών και παροχής δεύτερης ευκαιρίας» επισημαίνεται κατά πρώτον ότι είναι ένα θεμελιώδες νομοσχέδιο, που διαχέεται σχεδόν σε όλη την κοινωνία, αφορά φυσικά και νομικά πρόσωπα τόσο στην ατομική όσο και επαγγελματική έκφανση με σημαντικές κοινωνικές προεκτάσεις (πρώτη κατοικία).

Το δικηγορικό σώμα είχε από μακρού ζητήσει να συμμετάσχει τόσο αυτό όσο και οι λοιποί αρμόδιοι φορείς στη σύνταξη αυτού, αλλά χωρίς ανταπόκριση.

Από την επισκόπηση του νομοσχεδίου προκύπτει ότι πρόκειται για το νέο πτωχευτικό κώδικα και όχι για διευθέτηση οφειλών ή δεύτερη ευκαιρία, ενώ ταυτόχρονα το ιδιαίτερο κοινωνικό στοιχείο, η προστασία της πρώτης κατοικίας, περιορίζεται στον ευάλωτο οφειλέτη, τα δε κριτήρια ένταξης είναι ιδιαίτερα περιορισμένα, έτι περαιτέρω του ν.4605/19, όπου εντάχθηκαν περίπου 5.000 οφειλέτες, καθιστάμενη η προστασία πρώτης κατοικίας κενή περιεχομένου,

Επίσης πρέπει να προσδιοριστεί ο χρόνος έναρξης λειτουργίας του Φρέα Απόκτησης Εκμίσθωσης, ενώ σε περίπτωση επαναγοράς της κύριας κατοικίας του οφειλέτη θα πρέπει να εκπίπτουν τα καταβληθέντα μισθώματα, αφαιρουμένης της τυχόν επιδότησης, να συνεκτιμώνται δε οι πραγματικές οικονομικές συνθήκες και η καλοπιστία του οφειλέτη κατά τον κρίσιμο χρόνο.

Τα βασικότερα χαρακτηριστικά του νομοθετήματος είναι:

1. Η παντελής έλλειψη προστατευτικών διατάξεων για την κύρια κατοικία του οφειλέτη.
2. Η ρευστοποίηση του συνόλου της κινητής και ακίνητης περιουσίας.
3. Η μετατροπή μέρους του ετήσιου εισοδήματος σε πτωχευτική περιουσία, που στην πράξη σημαίνει άρση του ακατάσχετου μισθού/σύνταξης.
4. Η ένταξη στην πτωχευτική περιουσία (ρευστοποιήσιμη περιουσία) κάθε ακινήτου ιδιοκτησίας του οφειλέτη το οποίο έτυχε τυχόν προστασίας με απόφαση δικαστηρίου κατ' εφαρμογή του ν. 3869/2010 (ν. κατσέλη).

Γενικά το σχέδιο για το νέο κώδικα παρουσιάζει σημαντικές διαφοροποιήσεις τόσο στη συνολική προσέγγιση της πτώχευσης όσο και στις επιμέρους διατάξεις.

Αφορά φυσικά και νομικά πρόσωπα και όλα τα είδη των οφειλών τόσο προς το Δημόσιο, τους ΦΚΑ, τις τράπεζες αλλά και τους ιδιώτες πιστωτές.

Ουσιαστικά οι οφειλέτες που βρίσκονται σε οικονομική δυσκολία ή αδυναμία ή θα ρυθμίζουν τις οφειλές τους ή θα πτωχεύουν, απαλλασσόμενοι από τα χρέη τους με ταυτόχρονη ρευστοποίηση όλων των περιουσιακών τους στοιχείων. Η πρώτη κατοικία περιλαμβάνεται στην πτωχευτική περιουσία, διατάξεις για την προστασία της οποίας προβλέπονται μόνο για τους «ευάλωτους» οφειλέτες

(αρ. 166). Σημαντικά χαρακτηριστικά αναφορικά με την πτωχευτική διαδικασία είναι:

- η πρόβλεψη συγκεκριμένων κριτηρίων που θα τεκμαίρουν την παύση πληρωμών
- η χρήση ηλεκτρονικών μέσων σε όλα τα στάδια των διαδικασιών
- η άμεση έναρξη των διαδικασιών ρευστοποίησης που πλέον αποσυνδέεται από την επαλήθευση των πιστώσεων αρ.85
- η αυτοδίκαιη αναπροσαρμογή της τιμής πρώτης προσφοράς στους πλειστηριασμούς
- η διαφοροποίηση της θέσης, του ρόλου και του διορισμού του Διαχειριστή Αφερεγγυότητας.

Ειδικότερες παρατηρήσεις :

Άρθρο 03 – Αντικειμενικές προϋποθέσεις

Το τεκμήριο του άρθρου 3 παρ 2 («Τεκμαίρεται ότι ο οφειλέτης βρίσκεται σε παύση πληρωμών όταν δεν καταβάλλει ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις του προς το Δημόσιο, τους φορείς κοινωνικής ασφάλισης ή πιστωτικά ή χρηματοδοτικά ιδρύματα, σε ύψος τουλάχιστον 40% των συνολικών του ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων του προς τον αντίστοιχο φορέα για περίοδο τουλάχιστον έξι (6) μηνών, εφόσον η μη εξυπηρετούμενη υποχρέωσή του υπερβαίνει το ποσό των τριάντα χιλιάδων (30.000) Ευρώ. Η επιλεκτική εκπλήρωση ληξιπρόθεσμων χρηματικών υποχρεώσεων δεν αίρει την παύση πληρωμών, η οποία μπορεί να συνίσταται και στην αδυναμία εκπλήρωσης ακόμα και μίας σημαντικής ληξιπρόθεσμης χρηματικής οφειλής.») θέτει ιδιαίτερες στενά όρια με αποτέλεσμα να λειτουργήσει το τεκμήριο για ιδιαίτερος μεγάλο αριθμό φυσικών και νομικών προσώπων– Αυτό το τεκμήριο σε συνδυασμό με την υποχρέωση του αρ. 5&5 του οφειλέτη να υποβάλει χωρίς υπαίτια καθυστέρηση, πάντως το αργότερο μέσα σε 30 ημέρες ,αφού συντρέξουν οι προϋποθέσεις της παρ 1 του αρ 3(όταν περιέλθει δηλ σε κατάσταση παύσης πληρωμών) την αίτηση για την κήρυξη της πτώχευσης δημιουργεί ένα ιδιαίτερος ασφυκτικό πλαίσιο για σημαντικό αριθμό φυσικών και νομικών προσώπων. Το όριο των 30.000€ θα πρέπει να αυξηθεί και να διαφοροποιηθεί ανάλογα με το αν ο οφειλέτης είναι φυσικό ή νομικό πρόσωπο (δεν είναι το ίδιο να οφείλει μια επιχείρηση 30.000€ και το ίδιο αν οφείλει το αυτό ποσό ένας ιδιώτης). Η 2^η παράγραφος ιδίως που φωτογραφίζει τις περιπτώσεις όπου ο οφειλέτης (ιδίως όταν είναι επιχείρηση) επιλέγει να πληρώνει το Δημόσιο λόγω της επιθετικής συμπεριφοράς του (κατασχέσεις λογαριασμών κτλ) θα πρέπει να αφαιρεθεί .

Άρθρο 04 -Αρμόδιο πτωχευτικό δικαστήριο – Διαδικασία

Από το άρθρο 4&1 σε συνδυασμό με το άρθρο 99 & 1,2 προκύπτει ότι για τις πτωχεύσεις μικρού αντικείμενου η αρμοδιότητα ανήκει στο Ειρηνοδικείο. Δεδομένου ότι σύμφωνα με την παρ 2 του αρ. 4 «μικρού αντικείμενου» πτωχεύσεις ορίζονται αυτές που ικανοποιούν ένα από τα κριτήρια προσδιορισμού της «πολύ μικρής οντότητας» του άρθρου 2 του ν. 4308/2014 (« Πολύ μικρές οντότητες είναι οι οντότητες οι οποίες κατά την ημερομηνία του

ισολογισμού τους δεν υπερβαίνουν τα όρια δύο τουλάχιστον από τα ακόλουθα τρία κριτήρια: α) Σύνολο ενεργητικού (περιουσιακών στοιχείων): 350.000 ευρώ. β) Καθαρό ύψος κύκλου εργασιών: 700.000 ευρώ. γ) Μέσος όρος απασχολούμενων κατά τη διάρκεια της περιόδου: 10 άτομα.) είναι εμφανές ότι ο κύριος όγκος των υποθέσεων θα κατευθυνθεί στα Ειρηνοδικεία που θα κληθούν να διαχειριστούν πλέον ζητήματα αφερεγγυότητας όχι μόνο φυσικών προσώπων (όπως με το ν. Κατσέλη) αλλά και νομικών προσώπων. Τα Ειρηνοδικεία θα είναι έτοιμα για αυτό 1.1.2021; Η αίτηση πτώχευσης με το αρ 99&4 για τις πτωχεύσεις μικρού αντικειμένου υποβάλλεται ηλεκτρονικά μέσω του Ηλεκτρονικού Μητρώου Φερεγγυότητας που προβλέπεται να δημιουργηθεί. Αν δεν υπάρξει βεβαίωση για την ύπαρξη τόσο των σχετικών υποδομών όσο και του ανθρώπινου δυναμικού που θα διαχειριστεί αυτή τη νέα ύλη, η ημερομηνία έναρξης να μετατεθεί ένα εξάμηνο.

Άρθρο 05 – Αίτηση πτώχευσης – Δικαιολογητικά

Με την παρ 4 προβλέπεται ότι η αίτηση πτωχεύσεως πρέπει να αναφέρει τον προτεινόμενο σύνδικο με το όνομα, επώνυμο, και τη διεύθυνση αυτού και να συνοδεύεται από έγγραφη δήλωση του υποψήφιου συνδίκου ότι αποδέχεται τον διορισμό και από δήλωσή του περί μη υπάρξεως κωλύματος. Είναι μια μεγάλη και ουσιώδης αλλαγή σε σχέση με το ισχύον σύστημα όπου το Δικαστήριο είναι αρμόδιο για τον ορισμό του συνδίκου . Με δεδομένο μάλιστα ότι το σχέδιο προβλέπει και τη σύσταση εταιριών που θα λειτουργούν ως Δ.Α. υφίσταται προφανής κίνδυνος να διορίζονται εταιρίες των συμφερόντων των δανειστών που δε θα ανταποκρίνονται στα αναγκαία χαρακτηριστικά που έχουν και πρέπει να έχουν οι Δ.Α. Να παραμείνει η αρμοδιότητα του Δικαστηρίου για τον ορισμό Δ.Α.

Άρθρο 18

Ζήτημα γεννάται με το αρ. 18 του υπό ψήφιση νομοσχεδίου, ήτοι την ακίνητη περιουσία που εντάσσεται στην πτωχευτική περιουσία. Η πτωχευτική περιουσία περιλαμβάνει το σύνολο της περιουσίας που ανήκει στον οφειλέτη κατά την κήρυξη της πτώχευσης, οπουδήποτε και αν βρίσκεται (αρθ. 18). Το σύνολο των περιουσιακών του στοιχείων (κινητή και ακίνητη περιουσία) θα ρευστοποιηθεί προς εξυπηρέτηση των οφειλών του. Δεν μένει, όμως, μόνο εκεί αλλά εντάσσει στην πτωχευτική περιουσία (ρευστοποιήσιμη περιουσία) και: «...κάθε ακίνητο ιδιοκτησίας του οφειλέτη το οποίο έτυχε τυχόν προστασίας με απόφαση δικαστηρίου κατ' εφαρμογή του ν. 3869/2010 (ν. Κατσέλη)» (αρθ. 18 παρ. 6). Δηλαδή επιδιώκει να καταργήσει αναδρομικά το προστατευτικό πλαίσιο του Ν. Κατσέλη τόσο για τις εκκρεμείς δίκες όσο και για όσες έχει ήδη εκδοθεί δικαστική απόφαση.

Προτείνεται να απαλειφθεί κάθε διάταξη που αφορά ήδη ρυθμισμένες οφειλές και απαλλαγές πρώτης κατοικίας που έχουν ήδη ενταχθεί με δικαστικές αποφάσεις στο πλαίσιο του Ν. Κατσέλη, είτε σε οποιαδήποτε άλλη προστατευτική νομοθετική ρύθμιση (π.χ. Ν. 4605/2019 κ.λ.π.)

«2. Με την επιφύλαξη της παρ. 3, από την κήρυξη της πτώχευσης μέχρι την απαλλαγή του πτωχού, ανήκει στην πτωχευτική περιουσία το μέρος του ετησίου εισοδήματός του που υπερβαίνει τις εύλογες δαπάνες διαβίωσης.»

Δεν προσδιορίζεται η «ομάδα» των ευλόγων δαπανών διαβίωσης (Τα αγαθά και οι υπηρεσίες που καταναλώνουν τα νοικοκυριά ταξινομούνται σε ομάδες, ανάλογα με το πόσο απαραίτητα είναι για τη διαβίωση. Για το σκοπό αυτό χρησιμοποιείται ειδική διεθνής κλίμακα ταξινόμησης (COICOP). Οι ομάδες αυτές είναι: -1^η ομάδα: αφορά τις πιο βασικές δαπάνες για τη διαβίωση του νοικοκυριού, οι οποίες περιλαμβάνεται η διατροφή, η ένδυση και υπόδηση, τα λειτουργικά έξοδα κατοικίας, η μετακίνηση, η επισκευή και συντήρηση επίπλων και οικιακού εξοπλισμού, τα είδη οικιακής κατανάλωσης και ατομικής φροντίδας, η ενημέρωση και μόρφωση, οι υπηρεσίες τηλεφωνίας και ταχυδρομείων, τα είδη και οι υπηρεσίες υγείας, οι υπηρεσίες εκπαίδευσης, οι υπηρεσίες κοινωνικής προστασίας και οι οικονομικές υπηρεσίες. -2^η ομάδα: περιλαμβάνει επιπλέον δαπάνες εστίασης -3^η ομάδα: περιλαμβάνει επιπλέον διαρκή αγαθά και συσκευές -4^η ομάδα: περιλαμβάνει επιπλέον δαπάνες για κατανάλωση αλκοολούχων ποτών και καπνού, αεροπορικές μετακινήσεις, τουριστικές υπηρεσίες και υπηρεσίες αναψυχής, πολιτισμού και αθλητισμού.)

«5. Οι εύλογες δαπάνες διαβίωσης προσδιορίζονται σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 73 του ν. 4389/2016. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, ύστερα από εισήγηση του Κυβερνητικού Συμβουλίου Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους, μπορεί να ορίζεται άλλη μέθοδος προσδιορισμού των εύλογων δαπανών διαβίωσης του οφειλέτη. Με όμοια απόφαση ορίζονται η μέθοδος προσδιορισμού όταν ο πτωχός υπάγεται στις διατάξεις της παρ. 3, η σχετική διαδικασία, καθώς και κάθε σχετικό θέμα και ειδική λεπτομέρεια.»

Η συγκεκριμένη πρόβλεψη καθιστά σαφές ότι θα επαναπροσδιορισθούν οι εύλογες δαπάνες –ως εκ τούτου επί του παρόντος δεν μπορεί να γίνει σαφές το περιεχόμενο της συγκεκριμένης ρύθμισης. Να οριστούν με το παρόν νομοθέτημα οι εύλογες δαπάνες.

Άρθρο 54 – Αστική ευθύνη διοικητών εταιριών σε περίπτωση παύσης πληρωμών

«1. Αν δεν υποβληθεί εγκαίρως η αίτηση πτώχευσης ανώνυμης εταιρείας σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 5, τα υπαίτια για την καθυστέρηση μέλη του οργάνου διοίκησης του οφειλέτη που έχει την αρμοδιότητα υποβολής αίτησης πτώχευσης για λογαριασμό του νομικού προσώπου ευθύνονται εις ολόκληρον για την αποκατάσταση της ζημίας των εταιρικών πιστωτών:

α. από τη μείωση του πτωχευτικού μερίσματος που επήλθε λόγω της καθυστέρησης, και

β. των οποίων οι απαιτήσεις δημιουργήθηκαν κατά την περίοδο μεταξύ της τριακοστής πρώτης ημέρας μετά την παύση πληρωμών και της επομένης της υποβολής αίτησης πτώχευσης.

2. Την ίδια ευθύνη υπέχει και αυτός που άσκησε την επιρροή του στο μέλος ή τα μέλη του οργάνου διοίκησης, με αποτέλεσμα να μην υποβάλουν εγκαίρως την αίτηση. Οι σχετικές απαιτήσεις των εταιρικών δανειστών ασκούνται μόνον από τον σύνδικο.

3. Δεν υφίσταται η ευθύνη των παρ. 1 και 2 εφόσον η καθυστέρηση υποβολής της αίτησης οφείλεται σε απόπειρα αποφυγής της αφερεγγυότητας μέσω διαπραγματεύσεων για την επίτευξη συμφωνίας εξυγίανσης του οφειλέτη, με

γνώμονα την εξυπηρέτηση των συμφερόντων των πιστωτών, των μετόχων ή εταιρών και άλλων ενδιαφερομένων μερών.

4. Αν η παύση πληρωμών της ανώνυμης εταιρείας προκλήθηκε από δόλο ή βαρεία αμέλεια των μελών του οργάνου διοίκησης, τα υπαίτια μέλη ευθύνονται εις ολόκληρον σε αποζημίωση έναντι των εταιρικών πιστωτών για τη ζημία που τους προκλήθηκε. Την ίδια ευθύνη υπέχει και αυτός που άσκησε την επιρροή του στο μέλος ή τα μέλη του οργάνου διοίκησης, ώστε να προβούν σε πράξεις ή παραλείψεις που είχαν ως αποτέλεσμα την περιέλευση της εταιρείας σε παύση πληρωμών.

5. Οι αξιώσεις των παρ. 1, 2 και 4 υπόκεινται σε τριετή παραγραφή από τότε που γεννήθηκε η αξίωση και είναι δυνατή η δικαστική της επιδίωξη, εφόσον δε πρόκειται περί ζημίας εκ δόλου, σε δεκαετή παραγραφή.

6. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων εφαρμόζονται αναλόγως και σε κάθε άλλο νομικό πρόσωπο, σε σχέση με το οποίο ο νόμος δεν προβλέπει από κοινού και εις ολόκληρον ευθύνη των εταιρών για το σύνολο των εταιρικών χρεών, όπως ενδεικτικά στην εταιρεία περιορισμένης ευθύνης, την ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία και τη ναυτική εταιρεία.»

Οι διατάξεις αυτές γεννούν μεγάλη επισφάλεια στη διαχείριση του χρέους με δεδομένο το τεκμήριο παύσης πληρωμών και την υποχρέωση δήλωσης εντός 30 ημερών από την παύση Να καταργηθεί η πρόβλεψη για τους ασκούντες «επιρροή» Πρόκειται για ασαφή, μη νομική, έννοια - δημιουργεί ευθύνες σε δικηγόρους, λογιστές, συμβούλους, συγγενικά πρόσωπα. Το ίδιο και για την περίπτωση που αμέλειας, ιδίως για τις επιχειρήσεις όπου η έννοια του κινδύνου αποτελεί εγγενές στοιχείο της ίδιας της επιχειρηματικότητας). Η παρ. 6 να καταργηθεί καθώς δημιουργεί εις ολόκληρον ευθύνη στις ΙΚΕ, έναν εταιρικό τύπο που κατά κανόνα λειτουργεί στη βάση έλλειψης ευθύνης των απλών εταιρών (μη διαχειριστών).

Άρθρο 64 – Ποιος διορίζεται σύνδικος

«1. Το πτωχευτικό δικαστήριο, με την απόφαση του άρθρου 7, ορίζει ως σύνδικο πρόσωπο το οποίο διαθέτει άδεια διαχειριστή αφερεγγυότητας, σύμφωνα με το δωδέκατο κεφάλαιο του παρόντος κώδικα. Σύνδικος διορίζεται ο προτεινόμενος από τον αιτούντα, εκτός αν συντρέχει περίπτωση επιτρεπτής υποβολής αίτησης πτώχευσης χωρίς την πρόταση συνδίκου. Αν ο αιτών είναι ο οφειλέτης και ασκήσει παρέμβαση πιστωτής που προτείνει άλλο πρόσωπο ως σύνδικο, διορίζεται το πρόσωπο αυτό. Αν υποβληθούν περισσότερες τέτοιες παρεμβάσεις, διορίζεται το πρόσωπο που προτείνεται από τους πιστωτές που αντιπροσωπεύουν το μεγαλύτερο ποσό απαιτήσεων κατά του οφειλέτη. Αν ο αιτών είναι πιστωτής και ασκήσει παρέμβαση πιστωτής που αντιπροσωπεύει μεγαλύτερο ποσό απαιτήσεων κατά του οφειλέτη προτείνοντας άλλο πρόσωπο ως σύνδικο, διορίζεται το πρόσωπο αυτό.»

Απολύτως εσφαλμένη ρύθμιση, η επιλογή πρέπει να παραμείνει στο Δικαστήριο. Το Δικαστήριο μπορεί να έχει πρόσβαση στα αναρτημένα πλέον βιογραφικά των Δ.Α. και να επιλέγει ανάλογα.

Άρθρο 87 – Λοιπές διευκολύνσεις – περιορισμός δικαιωμάτων και αμοιβών – εξαιρετικές διατάξεις

«1. Περιορίζονται στο τριάντα τοις εκατό (30%) των νόμιμων ποσών οι αμοιβές και τα δικαιώματα των συμβολαιογράφων, των δικηγόρων, των δικαστικών επιμελητών και των υποθηκοφυλάκων για κάθε σύμβαση ή πράξη που αφορά τη διαδικασία πτωχευτικής εκκαθάρισης του πέμπτου κεφαλαίου, της εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών του δεκάτου κεφαλαίου, της εξυγίανσης του ενδεκάτου κεφαλαίου του παρόντος κώδικα, ή την άσκηση του δικαιώματος του άρθρου 167.»

Αδικαιολόγητη μείωση

Άρθρο 92 – Γενικές διατάξεις για την κατ' ιδίαν εκποίηση

«4. Για την επιλογή της διαδικασίας εκποίησης και για τον προσδιορισμό της τιμής πρώτης προσφοράς, ο σύνδικος προσλαμβάνει δύο πιστοποιημένους εκτιμητές της παρ. Γ του ν. 4152/2013. Η τιμή πρώτης προσφοράς τίθεται ως ίση με τη μέση τιμή των εκτιμήσεων των πιστοποιημένων εκτιμητών του πρώτου εδαφίου της παρούσας.

5. Δεν επιτρέπεται ανακοπή ή άλλο ένδικο μέσο ή βοήθημα κατά του προσδιορισμού της τιμής πρώτης προσφοράς.»

Να επιτρέπεται με την υποχρέωση ο αιτών ωστόσο να προσκομίζει και ο ίδιος έκθεση πιστοποιημένου εκτιμητή.

Άρθρο 93

Η υιοθέτηση του κανόνα ότι «η εύλογη τιμή ενός πράγματος ορίζεται από την προσφορά και τη ζήτηση» και το ότι «η αποφυγή καθυστερήσεων αποτελεί στόχο του νέου κώδικα» ως αναφέρεται στην αιτιολογική σκέψη, σε συνθήκες οικονομικής κρίσης και ιδίως επιπρόσθετα και υγειονομικής κρίσης λόγω covid, είναι επικίνδυνη. Σε συνδυασμό με την προτεινόμενη αυτοδίκαιη διαδοχική πτώση της τιμής πρώτης προσφοράς σε περίπτωση άγονων πλειστηριασμών την δυνατότητα πλειστηριασμού χωρίς τιμή πρώτης προσφοράς και εν τέλει την περιέλευση των ακινήτων για τα οποία δεν θα εμφανίζεται πλειοδότης στο Δημόσιο είναι καινοφανής, δεν προστατεύει τα καλώς εννοούμενα συμφέροντα των οφειλετών αλλά ούτε και των πτωχευτικών δανειστών που δεν είναι τράπεζες, δημόσιο και ΦΚΑ- .

Άρθρο 103 παρ 8 εδ α' – ΑΠΑΛΛΑΓΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ

«8. Ο οφειλέτης δεν απαλλάσσεται από οφειλές που δημιουργήθηκαν μετά την υποβολή της αίτησης πτώχευσης, οφειλές που δημιουργήθηκαν από αδίκημα που τελέσθηκε με δόλο ή βαρεία αμέλεια, οφειλές από τα αδικήματα του ν. 4557/2018 και οφειλές διατροφής.»

ΠΡΟΤΑΣΗ: ΝΑ ΑΠΑΛΕΙΦΘΕΙ Η ΠΡΟΒΛΕΨΗ ΟΤΙ Ο ΟΦΕΙΛΕΤΗΣ ΔΕΝ ΑΠΑΛΛΑΣΣΕΤΑΙ ΓΙΑ ΟΦΕΙΛΕΣ ΠΟΥ ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΑΔΙΚΗΜΑ ΠΟΥ ΤΕΛΕΣΤΗΚΕ ΜΕ ΔΟΛΟ Ή ΒΑΡΕΙΑ ΑΜΕΛΕΙΑ, ΆΛΛΩΣ ΝΑ ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΤΕΙ ΠΟΙΑ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΑ ΑΔΙΚΗΜΑΤΑ ΕΜΠΙΠΤΟΥΝ ΣΤΗ ΔΙΑΤΑΞΗ

Δεν είναι κατανοητό τι σημαίνει «οφειλές που δημιουργήθηκαν από αδίκημα που τελέστηκαν με δόλο ή βαρεία αμέλεια». Εάν αποδεχτούμε ότι ο οφειλέτης δεν απαλλάσσεται εάν έχει καταδικαστεί για το αδίκημα πχ της έκδοσης ακάλυπτης επιταγής, ή της μη καταβολής χρεών προς το Δημόσιο, τότε αυτή η προϋπόθεση αφήνει εκτός πεδίου εφαρμογής την συντριπτική πλειοψηφία των οφειλετών, και προτείνεται να απαλειφθεί.

Άρθρο 104 παρ 1

«1. Φυσικό πρόσωπο που εκ του νόμου έχει αλληλέγγυα ευθύνη λόγω της εκπροσωπευτικής ή διοικητικής του σχέσης με οφειλέτη νομικό πρόσωπο απαλλάσσεται από κάθε ευθύνη για οφειλές του πτωχού που προέκυψαν εντός της ύποπτης περιόδου ή και εντός των έξι (6) μηνών που προηγήθηκαν αυτής με την πάροδο τριάντα έξι (36) μηνών από την υποβολή της αίτησης πτώχευσης, ή είκοσι τεσσάρων (24) μηνών από την κήρυξη της πτώχευσης ή την καταχώρηση της παρ. 4 του άρθρου 3, όποιο από τα δύο προηγηθεί χρονικά, εκτός εάν εντός της παραπάνω προθεσμίας υποβληθεί προσφυγή οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον κατά της απαλλαγής του.»

ΠΡΟΤΑΣΗ: ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ ΠΤΩΧΕΥΤΙΚΑ ΧΡΕΗ

Η απαλλαγή νομίμου εκπροσώπου νομικού προσώπου μόνον για οφειλές που προέκυψαν στην ύποπτη περίοδο ή και εντός έξι μηνών που προηγήθηκαν αυτής, είναι ουσιαστικά άνευ πρακτικής σημασίας, αφού σχεδόν σε όλες τις περιπτώσεις, τα χρέη ενός νομικού προσώπου που κατέληξαν στην πτώχευση, ανατρέχουν σε προηγούμενα χρόνια, σπανίως δε δημιουργούνται σημαντικά χρέη εντός της ύποπτης περιόδου. Συνεπώς, για να έχει πρακτική διάσταση η διάταξη αυτή και να δοθεί δεύτερη ευκαιρία στους οφειλέτες νομικά πρόσωπα, προτείνεται η επέκταση της εφαρμογής σε όλα τα χρέη.

Άρθρο 113 – Σκοπός – ορισμοί

«1. Οι διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου ρυθμίζουν θέματα εξωδικαστικής ρύθμισης χρηματικών οφειλών προς χρηματοδοτικούς φορείς, το Δημόσιο και Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης. Ο εξωδικαστικός μηχανισμός αποσκοπεί στο να παράσχει στους συμμετέχοντες πιστωτές, σε ανταπόκριση προς σχετικό αίτημα του οφειλέτη ή και με δική τους πρωτοβουλία, λειτουργικό περιβάλλον διαμόρφωσης προτάσεων ρύθμισης των οφειλών του οφειλέτη και αποφυγής του κινδύνου αφερεγγυότητάς του. Οι χρηματοδοτικοί φορείς δεν υποχρεούνται να υποβάλλουν προτάσεις σε κάθε περίπτωση που τους απευθύνεται σχετική αίτηση και διατηρούν τη διακριτική ευχέρεια ως προς την υποβολή πρότασης και το περιεχόμενό της. Εφόσον όμως η πλειοψηφία των χρηματοδοτικών φορέων συναινεί στη διατύπωση συγκεκριμένης πρότασης, η αποδοχή της παράγει αποτελέσματα ως προς το σύνολο των χρηματοδοτικών φορέων και, υπό τις προϋποθέσεις του παρόντος, το Δημόσιο και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης.»

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση είναι δυνατή η ανάθεση της διαχείρισης της διαδικασίας (θα υλοποιείται μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας) σε εξειδικευμένους παρόχους, ενδεικτικά εταιρίες διαχείρισης απαιτήσεων ν. 4354/2015- Ο μηχανισμός καθίσταται πλήρως εξωδικαστικός και στη λογική και στη λειτουργία του, οι ρυθμίσεις επαφίενται πλήρως στη διακριτική ευχέρεια των πιστωτών. Πώς θα λειτουργήσει ο εξωδικαστικός με τους χρηματοδοτικούς φορείς, με πλατφόρμες που θα διαχειρίζονται οι εταιρίες διαχείρισης απαιτήσεων του ν. 4354/2015;

Άρθρο 147 – Αμοιβή διαχειριστή αφερεγγυότητας

«1. Η αμοιβή του διαχειριστή αφερεγγυότητας προσδιορίζεται από το πτωχευτικό δικαστήριο με βάση τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες που αναλαμβάνει εφαρμόζοντας ως κριτήρια προσδιορισμού ιδίως την οικονομική αξία και το είδος της υπόθεσης, την επιμέλεια, την ικανότητα και εμπειρία του διαχειριστή, το είδος και την ποιότητα της παρασχεθείσας επιστημονικής εργασίας εκ μέρους του και τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε και βαρύνουν τον ίδιο, για τα οποία ενημερώνει περιοδικά ανά εξάμηνο τους πιστωτές, καθώς και το πτωχευτικό δικαστήριο υποβάλλοντας τη σχετική έκθεση του άρθρου 146. Η αμοιβή αυτή μπορεί να καθορίζεται ως σταθερό ποσό, καταβαλλόμενο σταδιακά σε μηνιαία ή τριμηνιαία βάση ή στο τέλος της διαδικασίας. Κατά τον αυτό χρόνο θα καταβάλλονται και τα έξοδα που αναφέρονται στις σχετικές εκθέσεις του άρθρου 146. Στην περίπτωση διαχειριστή αφερεγγυότητας νομικού προσώπου η σχετική αμοιβή, καθώς και η αμοιβή επιτυχίας της επόμενης παραγράφου καταβάλλονται στο όνομα του νομικού προσώπου και όχι του πιστοποιημένου προσώπου που απασχολείται σε αυτό.

2. Επιτρέπεται η κατάρτιση έγγραφης συμφωνίας με πιστωτές που εκπροσωπούν το εξήντα τοις εκατό (60%) του συνόλου των απαιτήσεων κατά του οφειλέτη, στο οποίο περιλαμβάνεται το σαράντα τοις εκατό (40%) των απαιτήσεων των τυχόν εμπραγμάτως ή με ειδικό προνόμιο ή με προσημείωση υποθήκης εξασφαλισμένων απαιτήσεων, σύμφωνα με την οποία ο διαχειριστής αφερεγγυότητας δικαιούται να λάβει πρόσθετη αμοιβή, το ύψος και το είδος της οποίας εξαρτάται από την επίτευξη συγκεκριμένου αποτελέσματος, όπως ιδίως το ύψος του τιμήματος της εκποίησης ή ρευστοποίησης και το χρόνο περάτωσης τους. Ο κατά τα ανωτέρω προσδιορισμός της αμοιβής του διαχειριστή δεν μπορεί να υπερβαίνει το πέντε τοις εκατό (5%) του προϊόντος της εκποίησης ή ρευστοποίησης που πραγματοποιείται κάθε φορά ή την επίτευξη συγκεκριμένου αποτελέσματος. Η πρόσθετη αμοιβή καταβάλλεται στο σύνολό της μετά την επίτευξη του συγκεκριμένου αποτελέσματος και στην περίπτωση που αυτό αφορά σε εκποίηση ή ρευστοποίηση του ενεργητικού, τότε μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας εκποίησης ή ρευστοποίησης τουλάχιστον του εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) του συνόλου του ενεργητικού της επιχείρησης του οφειλέτη ως λογιστική αξία.»

Η πρόβλεψη για την πρόσθετη αμοιβή σε συνδυασμό με το γεγονός ότι ο ΔΑ (ιδίως σε περιπτώσεις εταιριών Δ.Α) θα ορίζεται ουσιαστικά από τον αιτούντα είναι καινοφανής και δημιουργεί πρόσθετα δεδομένα αμφισβήτησης της αμεροληψίας του δεδομένου ότι θα εξαρτά προσωπικό οικονομικό όφελος με την επίτευξη συγκεκριμένου αποτελέσματος.

Άρθρο 166

ΖΗΤΗΜΑ 1^ο :ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Στο πεδίο εφαρμογής της σχετικής διάταξης, εμπίπτουν οι οφειλέτες- φυσικά πρόσωπα, που δεν ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα και χαρακτηρίζονται «ευάλωτοι» σύμφωνα με το άρθρο 73 Ν. 4472/2014. Πρέπει δηλαδή ο οφειλέτης να πληροί πολύ συγκεκριμένα εισοδηματικά και περιουσιακά κριτήρια, τα οποία είναι τα εξής:

Α) Εισοδηματικά : Το συνολικό εισόδημα να μην υπερβαίνει τις 7.000 ευρώ για μονοπρόσωπο νοικοκυριό, προσαυξανόμενο κατά 3.500 ευρώ για κάθε επιπλέον μέλος του νοικοκυριού. Στη μονογονεϊκή οικογένεια για το πρώτο ανήλικο μέλος του νοικοκυριού ορίζεται προσαύξηση 7.000 ευρώ. Στα νοικοκυριά με απροστάτευτα τέκνα, ορίζεται προσαύξηση 7.000 ευρώ για κάθε απροστάτευτο τέκνο. Το συνολικό εισόδημα δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 21.000 ευρώ ετησίως, ανεξαρτήτως της σύνθεσης του νοικοκυριού.

Β) Περιουσιακά: Η συνολική φορολογητέα αξία της ακίνητης περιουσίας του νοικοκυριού να μην υπερβαίνει τις 120.000 ευρώ για το μονοπρόσωπο νοικοκυριό, προσαυξανόμενη κατά 15.000 ευρώ για κάθε πρόσθετο μέλος και έως των 180.000 ευρώ. Το συνολικό ύψος των καταθέσεων του νοικοκυριού ή/και η τρέχουσα αξία μετοχών, ομολόγων κ.λπ. να μην υπερβαίνει τις 7.000 ευρώ για μονοπρόσωπο νοικοκυριό, προσαυξανόμενα κατά 3.500 ευρώ για κάθε επιπλέον μέλος του νοικοκυριού. Στη μονογονεϊκή οικογένεια για το πρώτο ανήλικο μέλος του νοικοκυριού ορίζεται προσαύξηση 7.000 ευρώ. Στα νοικοκυριά με απροστάτευτα τέκνα, ορίζεται προσαύξηση 7.000 ευρώ για κάθε απροστάτευτο τέκνο. Επισημαίνεται δε ότι ο οφειλέτης και τα υπόλοιπα μέλη του νοικοκυριού πρέπει να διαμένουν νόμιμα και μόνιμα στην ελληνική επικράτεια κατά τα τελευταία 5 έτη, όπως προκύπτει από την υποβολή δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος για τα έτη αυτά.

ΠΡΟΤΑΣΗ 1^η - ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ ΤΟΥ ΠΕΔΙΟΥ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

ΠΡΟΤΕΙΝΕΤΑΙ να τεθούν στις διατάξεις του άρθρου 166, συγκεκριμένα εισοδηματικά και περιουσιακά κριτήρια, ευρύτερα από εκείνα που συνάγονται από το άρθρο 3 ν. 4472/2017. Τούτο, θα μπορούσε να επιτευχθεί με αύξηση του ορίου του συνολικού εισοδήματος ανά κατηγορία. Άλλως με την εισαγωγή ενός νέου ορισμού του «ευάλωτου οφειλέτη», λαμβανομένων υπόψη και των τρεχουσών οικονομικών και κοινωνικών συνθηκών.

ΖΗΤΗΜΑ 2^ο: ΦΟΡΕΑΣ ΑΠΟΚΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΝΑΜΙΣΘΩΣΗΣ

Σύμφωνα με την παράγραφο 21 προβλέπεται ότι:

«21. Οι διαδικασίες που περιγράφονται στο παρόν άρθρο εκκινούν μόνον μετά την έναρξη λειτουργίας του Φορέα Απόκτησης και Επαναμίσθωσης, σύμφωνα με τα ειδικώς οριζόμενα σε αυτό. Η έναρξη λειτουργίας του Φορέα πιστοποιείται με Απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, μετά από εισήγηση της Ειδικής Γραμματείας Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους.»

Την ίδια όμως στιγμή, στην Αιτιολογική Έκθεση ρητώς αναφέρεται το εξής «*Η οποιαδήποτε καθυστέρηση ή πρόβλημα στη λειτουργία του φορέα δεν επηρεάζει με οποιονδήποτε τρόπο την ατομική ή συλλογική εκτέλεση.*»

ΠΡΟΤΑΣΗ 2^η – ΠΡΟΒΛΕΨΗ ΑΜΕΣΗΣ ΕΚΚΙΝΗΣΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΦΟΡΕΑ ΑΠΟΚΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΝΑΜΙΣΘΩΣΗΣ

ΠΡΟΤΕΙΝΕΤΑΙ, η πρόβλεψη συγκεκριμένης ημεροχρονολογίας κατά την οποία ο Φορέας Απόκτησης και Επαναμίσθωσης θα εκκινήσει πλήρως τη λειτουργία του και θα δύναται να ανταπεξέλθει στις αρμοδιότητες και τις υποχρεώσεις που θα παραχωρηθούν σε αυτόν από το Δημόσιο. Περαιτέρω, προτείνεται να προβλεφθεί ρητώς στο άρθρο 166, σε αντιδιαστολή με ό,τι αναφέρεται στην Αιτιολογική Έκθεση, ότι η οποιαδήποτε καθυστέρηση ή πρόβλημα στη λειτουργία του Φορέα Απόκτησης και Επαναμίσθωσης και συνεπώς η μη δυνατότητα σχετικής αίτησης του ευάλωτου οφειλέτη προς τον Φορέα να υπαχθεί στη διαδικασία του άρθρου 166, ΘΑ ΕΜΠΟΔΙΖΕΙ τη διαδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης σε βάρος της κύριας κατοικίας του οφειλέτη.

ΖΗΤΗΜΑ 3^ο : ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΕΠΑΝΑΓΟΡΑΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ

Στο α' εδάφιο της παρ 2 του άρθρου 166 ορίζεται ότι «2. Σε περίπτωση που ευάλωτος κηρυχθεί σε πτώχευση σύμφωνα με το πρώτο κεφάλαιο του Κώδικα Φερεγγυότητας και Δεύτερης Ευκαιρίας, ή σε περίπτωση που επισπεύδεται σε βάρος της κύριας κατοικίας του αναγκαστική εκτέλεση από ενυπόθηκο ή προσημειούχο πιστωτή, δύναται να υποβάλει αίτημα στον Φορέα Απόκτησης και Επαναμίσθωσης για τη μεταβίβαση σε αυτόν της κύριας κατοικίας του και την μίσθωσή της από αυτόν.»

Περαιτέρω στην παρ 9 του ίδιου άρθρου ορίζεται ότι «9. Εφόσον ο οφειλέτης καταβάλει το σύνολο των μισθωμάτων για την διάρκεια της μίσθωσης, τότε θα δικαιούται στην μεταβίβαση της κυριότητας της κύριας κατοικίας στον ίδιο ή τους νόμιμους διαδόχους του έναντι τιμήματος επαναγοράς που θα καθορισθεί σύμφωνα με την Απόφαση της παρ. 14. Σε περίπτωση που το δικαίωμα αυτό ασκηθεί πριν την συμβατική λήξη της μίσθωσης τότε επιπλέον του ανωτέρω τιμήματος επαναγοράς ο οφειλέτης θα οφείλει να καταβάλει στον Φορέα Απόκτησης και Επαναμίσθωσης την τρέχουσα αξία των μισθωμάτων που οφείλονται μέχρι τη λήξη της μισθωτικής περιόδου.»

Στο β εδ της παρ 14 του άρθρου 166 ορίζεται ότι «το τίμημα θα ανταποκρίνεται στην εμπορική αξία του ακινήτου κατά το χρόνο άσκησης του δικαιώματος επαναγοράς και θα διασφαλίζει προς όφελος του Φορέα εύλογη συμμετοχή σε τυχόν υπεραξία του ακινήτου ή, σε περίπτωση όπου η αξία του ακινήτου έχει μειωθεί σε σχέση προς το τίμημα που κατέβαλε για την απόκτησή του ο Φορέας, την εύλογη προσαρμογή του προς όφελος του οφειλέτη.»

Το γεγονός ότι ο οφειλέτης θα πρέπει να καταβάλλει τόσο τα μισθώματα όσο και τίμημα επαναγοράς, για να ανακτήσει την κυριότητα της κατοικίας του, η αξία του οποίου είναι εντελώς αβέβαιη αφού θα ανταποκρίνεται στην εμπορική αξία του χρόνου άσκησης του δικαιώματος της επαναμίσθωσης, καθιστά ιδιαίτερα δυσχερή την κατάσταση για τον ευάλωτο οφειλέτη. Η πρόβλεψη μάλιστα ότι σε περίπτωση επαναγοράς της πρώτης κατοικίας πριν τη λήξη της μισθωτικής σύμβασης, ο οφειλέτης θα πρέπει να καταβάλει το σύνολο των

μισθωμάτων που οφείλονται ως την λήξη της συμβατικής σχέσης, κρίνεται εξοντωτική για τον ευάλωτο οφειλέτη.

ΠΡΟΤΑΣΗ 3η – ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΕΠΑΝΑΓΟΡΑΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΜΕ ΠΙΟ ΕΥΕΛΙΚΤΕΣ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ

Ενόψει των ανωτέρω, προτείνεται να τεθούν το πρώτον πιο συγκεκριμένοι όροι, αλλά και ευνοϊκότεροι, ώστε να καταστεί πιο εφικτό ο οφειλέτης να επαναγοράσει την κύρια κατοικία του, χωρίς αυτό να σημαίνει την οικονομική του εξόντωση. Έτσι, **ΠΡΟΤΕΙΝΕΤΑΙ** να προβλεφθεί ότι:

Για τους οφειλέτες οι οποίοι κατά τον χρόνο του δικαιώματος της επαναγοράς, και εφόσον δεν είναι υπερήμεροι ως προς την καταβολή των μισθωμάτων, το τίμημα επαναγοράς να είναι μηδενικό.

Με το ίδιο σκεπτικό, **ΠΡΟΤΕΙΝΕΤΑΙ** να λαμβάνεται υπόψη για το τίμημα της επαναγοράς η οικονομική κατάσταση εκάστου εκ των οφειλετών και όχι μόνο η εμπορική αξία του ακινήτου κατά το χρόνο άσκησης του δικαιώματος επαναγοράς.

Περαιτέρω, η πρόβλεψη ότι θα διασφαλίζεται προς όφελος του Φορέα η εύλογη συμμετοχή του σε τυχόν υπεραξία του ακινήτου, κρίνεται ότι πρέπει να απαλειφθεί.

Τέλος, η πρόβλεψη ότι σε περίπτωση επαναγοράς της πρώτης κατοικίας πριν τη λήξη της μισθωτικής σύμβασης, ο οφειλέτης θα πρέπει να καταβάλει το σύνολο των μισθωμάτων που οφείλονται ως την λήξη της συμβατικής σχέσης, πρέπει να απαλειφθεί.

ΖΗΤΗΜΑ 4ο: ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΜΙΣΘΩΣΗΣ

Στο α' και β' εδάφιο της παρ 10 του άρθρου 166 ορίζεται ότι «Η μίσθωση καταγγέλλεται εφόσον ο μισθωτής είναι υπερήμερος ως προς την καταβολή τριών μισθωμάτων και η υπερημερία δεν θεραπευθεί ως προς το σύνολό της εντός μηνός από τη σχετική όχληση του μισθωτή. Η καταγγελία επέρχεται αυτοδικαίως με την άκαρπη παρέλευση της παραπάνω προθεσμίας ενός μηνός.»

ΠΡΟΤΑΣΗ 4η: ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΛΟΓΩ ΥΠΕΡΗΜΕΡΙΑΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΕΞΙ (6) ΜΙΣΘΩΜΑΤΩΝ

ΠΡΟΤΕΙΝΕΤΑΙ η μίσθωση να καταγγέλλεται λόγω υπερημερίας του οφειλέτη ως προς την καταβολή έξι (6) μισθωμάτων και αν η υπερημερία δεν θεραπευθεί ως προς το σύνολό της εντός μηνός από τη σχετική όχληση του μισθωτή.